DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Ørjan Eliassen
Buen 15
8250 Rognan

Deres ref	Vår ref	Dato
	13/2378	5.2.2015

Vedtak i klagesak om vedovn i naust - Saltfjellet landskapsvernområde

Vi viser til brev datert 13. september 2013 fra Miljødirektoratet med oversendelse av klagesak i Saltfjellet landskapsvernområde.

Klima- og miljødepartementet opprettholder nasjonalparkstyrets avslag på søknad om å installere vedovn i naust ved Kjemåvatn i Saltfjellet landskapsvernområde. Departementet viser til at nasjonalparkstyret, kommunen og grunneier ikke ønsker bruksendring fra naust til hytte i denne saken. Klima- og miljødepartementet støtter denne vurderingen.

Departementet har for tiden stor saksmengde, og vi beklager den lange saksbehandlingstiden.

Sakens bakgrunn
Ørjan Eliassen søkte 15. november 2012 om å få sette vedovn i naustet sitt ved Kjemåvatn i Saltdal kommune. Begrunnelsen for søknaden var at han og familien benytter området til friluftsliv, og han ønsker tryggheten i å kunne søke ly i naustet ved dårlig vær. Naustet ligger inne i Saltfjellet landskapsvernområde, og Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden i sak 30/2013 den 18. februar 2013. Styret slo fast at montering av pipe til ovnen var i strid med verneforskriften for landskapsvernområdet. Tiltaket var derfor avhengig av dispensasjon etter naturmangfoldloven (nml.) § 48. Styret fant ikke grunnlag for å gi en slik dispensasjon. Nasjonalparkstyret mener at en tillatelse til innsettelse av ovn/oppføring av pipe vil kunne skape en uheldig presedens. Dette vil kunne skape en bit-for-bit utvikling som i sum vil kunne være i strid med verneformålet.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
NO-0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20

http://www.kld.dep.no/

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Naturforvaltnings-
avdelingen

Saksbehandler
Bjørn Bugge
22 24 59 94

Nasjonalparkstyret fant heller ikke at det var grunnlag for å gi dispensasjon av sikkerhetshensyn, da det eksisterer en utleiehytte i området som eies av en jeger- og fiskeforening. Området er heller ikke avsidesliggende, det er litt over 2 km til Lønsdal stasjon i lett terreng. Det vises også til at innsetting av ovn vil kreve tillatelse etter plan- og bygningsloven og at saksbehandler i Saltdal kommune har gitt uttrykk for at kommunen ikke vil tillate dette. Statskog som grunneier til festetomten har også i følge nasjonalparkstyret signalisert at det ikke er ønskelig med vedovn i naustet.

Eliassen klaget på avslaget i brev datert 25. februar 2013. Eliassen mener at et røykavtrekk ikke vil endre landskapets karakter; det kan lages et hull i naustveggen ca. 1 meter over bakken hvor et avtagbart rør settes på når det skal fyres i ovnen. Han tilbakeviser at installering av ovn vil føre til hogst i området eller mer motorisert kjøring for å frakte ved. Eliassen er også uenig i nasjonalparkstyrets oppfatning av at en dispensasjon vil skape presedens.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet klagen i sak 45/2013 den 30. mai 2013. Det vises her bl.a. til at et naust etter styrets oppfatning er et bygg for oppbevaring av båter og utstyr. Det ønskes ikke at naust omgjøres til hytter. En ovn og pipe vil etter styrets vurdering kunne føre til en endring av bygningen og bruken av naustet, selv om pipa ikke skal være permanent. Det vises også til at en installasjon av ovn må behandles etter plan- og bygningsloven. Etter dette regelverket stilles det krav til varme- og kuldeinstallasjoner, jf. byggteknisk forskrift § 15-1. I samme forskrift § 15-3 stilles det krav til røykkanal og skorstein. Det vises videre til at bygget allerede i dag ikke fremstår som noe typisk naust, særlig pga. smal dør. En installering av skorstein vil forsterke dette. Styret fant ikke grunnlag for å ta klagen til følge, og sendte saken til Miljødirektoratet. I sitt brev datert 13. september 2013 anbefalte Miljødirektoratet at klagen ikke blir tatt til følge og at nasjonalparkstyrets avslag blir stående. Direktoratet mente at vilkårene for å gi dispensasjon ikke foreligger i denne sak fordi en bit-for-bit-utvikling vil kunne endre landskapets særpreg og karakter og være i strid med verneformålet. Saken ble deretter sendt Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Vi viser til dokumentene i saken og gir ikke ytterligere saksframstilling.

Departementets vurdering

I forskrift av 8. september 1989 nr. 895 om vern av Saltfjellet landskapsvernområde heter det i punkt IV nr. 1 at "[a]*lle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter er forbudt*". Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan regnes å endre landskapets art eller karakter vesentlig, jf. IV nr. 1 siste avsnitt. Klima- og miljødepartementet viser til naturmangfoldloven § 36 som fastsetter at det i landskapsvernområder ikke må settes i verk tiltak som alene eller sammen med andre tiltak *kan* endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Etter departementets oppfatning er montering av en enkeltstående pipe ikke et tiltak som i seg selv vil endre landskapets karakter vesentlig. Montering av ovn og piper i bygninger som naust, uthus, løer

etc. vil imidlertid kunne bidra til at disse bygningene gradvis omdannes til ordinære hytter. En slik utvikling hvor bygninger i landskapsvernet gradvis får en annen bruk vil over tid kunne bidra til å endre landskapets art eller karakter vesentlig.
Departementet mener derfor at montering av røykavtrekk/skorstein er i strid med verneforskriften punkt IV nr. 1 og således er et søknadspliktig tiltak. Verneforskriften regulerer ikke tiltaket. En søknad må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Med hjemmel i denne bestemmelsen kan forvaltningsmyndigheten "*... gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig ...*".

I verneforskriften punkt III heter det:

> "*Formålet med Saltfjellet landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.*"

Departementet har kommet til at montering av midlertidig pipe på veggen av naustet i seg selv ikke er i strid med verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig, da tiltaket må anses som bagatellmessig. Når det gjelder den skjønnsmessige vurderingen av om dispensasjon skal gis legger departementet særlig vekt på at det lokale vernestyret ikke ønsker en utvikling der naust gjøres om til hytter i verneområdene i Salten. Departementet er enig i denne vurderingen. Departementet legger videre vekt på at dispensasjon kan skape presedens for tilsvarende omgjøring av andre naust eller bygninger. Det bør generelt føres en restriktiv praksis når det gjelder omgjøring av bygg som naust, løer mv. til fritidsboliger i verneområder. Departementet viser også til at en omgjøring fra naust til hytte heller ikke later til å være ønsket fra grunneier eller fra kommunen. Departementet viser også til at dispensasjoner som steg for steg kan bidra til en gradvis omgjøring, kan medføre forsøk på omgåelser av regelverket. I denne saken er det aktuelle naustet tidligere tillatt utvidet etter søknad, for å gi plass for større båt. Samtidig fremkommer det av bilder at det er montert en vanlig smal hyttedør foran på naustet, som neppe muliggjør bruk av naustet til båtoppbevaring. Når søker nå ønsker å montere pipe og ovn kan det se ut til at det her er snakk om en gradvis omgjøring fra båtnaust til fritidshytte. Departementet ønsker ikke å legge til rette for en slik gradvis omgjøring.

I og med at avslaget i all hovedsak er begrunnet utfra vurderinger av presedens, går ikke departementet nærmere inn på de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12.

Vedtak
Klima- og miljødepartementet tar ikke klagen fra Ørjan Eliassen til følge. Søknad om dispensasjon 15. november 2012 om montering av ovn og pipe i naust ved Kjemåvatnet avslås.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Bjørn Bugge
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Saltdal kommune	Rådhuset	8250	ROGNAN
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ